

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:  
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,  
ויבדלחט"א הרב אשר וייס  
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.  
הארות והערות יתקבלו בברכה.

## נתיבי הלכה - הדף היומי

השתלשלות ההלכה מהדף  
עד השולחן ערוך

### הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

#### המשך גדרי כרמלית

(ו' א') (שנינו בברייתא:) אבל ים ובקעה, ואיסטוונית (רחבה שלפני החנויות), והכרמלית, אינה לא כרשות הרבים (שאינם להילוך הרבים) ולא כרשות היחיד (שאין להם מחיצות).

(ז' א') (ומקשה) "והכרמלית", אטו כולהו (ים, בקעה ואסטוונית) נמי לאו כרמלית נינהו?!

(ומתרץ) לא נצרכה אלא לקרן זוית הסמוכה לרשות הרבים (שנכנס בית לתוכה, והניח מקרקעו לרשות הרבים). דאע"ג דזימנין דדחקי ביה רבים ועיילי לגוה, כיון דלא ניחא תשמישתיה, כי כרמלית דמי.

כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן: אין כרמלית פחותה מארבעה (טפחים על ארבעה טפחים). ואמר רב ששת: ותופסת (בגובה) עד עשרה. (ומסיק) מאי ותופסת עד עשרה? דעד עשרה (טפחים מהקרקע) הוא דהויא כרמלית. למעלה מי' טפחים לא הוי כרמלית (אלא מקום פטור).

(ז' ב') ואקילו בה רבנן מקולי רשות היחיד ומקולי רשות הרבים; מקולי רשות היחיד, דאי איכא מקום ארבעה (על ארבעה ברוחבה) הוא דהויא כרמלית. ואי לא, מקום פטור בעלמא הוא. ומקולי רשות הרבים, דעד עשרה טפחים הוא דהויא כרמלית, למעלה מעשרה טפחים לא הויא כרמלית (כתורת רשות הרבים).

#### שולחן ערוך

(או"ח, הלכות שבת, סימן שמה)

יד. איזו היא כרמלית, מקום שאין הלוך לרבים כגון ים ובקעה ואצטונית ואצטבא (פרוש אצטונית מקום שלפני החנויות שיושבים שם הסוחרים, ואצטבא הוא מקום שמניחין עליו פרקמטיא) שלפני העמודים ברשות הרבים, והיא רחבה ארבעה וגובה משלשה ועד עשרה, וקרן זוית הסמוכה לרשות הרבים (כגון מבואות שיש להן שלש מחצות ואין להם לחי או קורה ברביעית) (טור), ורשות הרבים שהיא מקרה, ותל שיש בו ארבעה על ארבעה ואינו גבוה עשרה, וכן חריץ שהוא ארבעה על ארבעה ואינו עמק עשרה.  
ית. גדר כרמלית שלא יהא פחות מארבעה על ארבעה ואינה תופסת אלא עד עשרה, ולמעלה מעשרה הוי מקום פטור...

#### דין בין העמודים ואיצטבא

(ז' א') כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן: בין העמודים (שברחבה), נידון ככרמלית. מאי טעמא? אף על גב דדרסי בה רבים, כיון דלא מסתגי להו בהדיא, ככרמלית דמיא.

אמר ר' זירא אמר רב יהודה: איצטבא שלפני העמודים נידון ככרמלית.

למאן דאמר בין העמודים (נדון ככרמלית), כל שכן איצטבא (שאינה מקום הילוך רבים כלל). למאן דאמר איצטבא, איצטבא הוא דלא ניחא תשמישתיה, אבל בין העמודים דניחא תשמישתיה, לא.

1. שהיו עמודים ברחבה ותולים בהם התגרים פרגמטיא, וגם איצטבאות היו לפנייהם לשבת שם התגרים.

## נתיבי הלכה - הדף היומי

השתלשלות ההלכה מהדף  
עד השולחן ערוך

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:  
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,  
ויבדלחט"א הרב אשר וייס  
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.  
הארות והערות יתקבלו בברכה.

## הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

אמר רבה בר שילא אמר רב חסדא: לבינה זקופה (העומדת) ברשות הרבים וזרק (דָּבַר דביק, ארבע אמות ברשות הרבים) וטח (נדבק) בפניה (באחד מצידיה), חייב (שנחשב כמונח ברשות הרבים<sup>2</sup>). על גבה (=ראשה), פטור (שהוא דבר מסוים, ונחשב רשות לעצמו).

(4) אביי ורבא דאמרי תרוייהו: (מה שפטור על גבה) והוא שגבוה שלושה, דלא דרסי לה רבים. אבל היזמי והיגי (קוצים), אע"ג דלא גביהי שלושה (נחשב מקום פטור לעצמו, שלא דורסים רבים עליהם, שלא יזוקו).

(2) וחייא בר רב אמר: אפילו היזמי והיגי (בטלים לרשות הרבים, שדורכים עליהם בסנדליהם, וחייב). אבל צואה, לא (אע"פ שאינה גבוהה, לא דורסים עליה, ואינה בטלה לרשות הרבים, ופטור).

(3) ורב אשי אמר: אפילו צואה (בטלה לרשות הרבים).

## שיטות הראשונים

**בין העמודים והאיצטבא: הרמב"ם** פסק כרב יהודה שרק איצטבא שלפני העמודים נידון ככרמלית. אבל בין העמודים, דריסת הרבים מצויה שם, ודינם כרשות הרבים. **והרשב"א, הרא"ש והמאירי**, פסקו כרבי יוחנן שאף בין העמודים נידון ככרמלית, וכל שכן האיצטבא שלפניהם<sup>3</sup>. **והשו"ע**<sup>4</sup> פסק כהרמב"ם.

**לבינה ברשות הרבים וזרק וטח בפניה, חייב:** דעת רבינו תם דאם נח למעלה משלושה, צריך שיהא בפניה ארבעה על ארבעה (והיינו כדי שתהיה הנחה על מקום ארבעה<sup>5</sup>), ומה שמדובק בפני הלבינה חשוב כמונח עליה אע"פ שאינו אלא באויר<sup>6</sup>. **ורבי"א** פירש דאף למעלה מג' לא בעי שיהא בפני הלבינה והכותל ד' על ד'. דכיון שרואה את הקרקע, חשיב כמונח ע"ג קרקע<sup>7</sup>.

**צואה ברשות הרבים: הרמב"ם** פסק כרב אשי, שכל שהוא ברשות הרבים ואינו גבוה שלושה טפחים, כארעא סמיכתא

2. שכל למטה מעשרה, רשות הרבים הוא, ובלבד שינוח למטה מג' (אפילו לא באויר, כגון בידו הפשוטה מרשות היחיד, אי נמי על גבי דבר שאין ברוחבו ד' טפחים על ד' טפחים), שנחשב כקרקע, או באויר (אפילו מעל ג') כשנדבק בפני הלבינה. ע"פ רש"י.

3. ב"י שמה"ד. וכתב המאירי שראוי לתמוה היאך פסק הרמב"ם כרב יהודה במקום רבי יוחנן, שהרי אף במקום רב שהיה רבו של רב יהודה אמרו רב ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן! ובר"ף שלפנינו פסק כרבי יוחנן, אמנם בכתבי היד המדוייקים של הרי"ף, וכן בדפוס ראשון קושטא הושמטו הדיונים על בין העמודים ולבינה זקופה. וכן ברי"ף שלפני הרשב"א הושמט, וזה לשונו (חי' ז' א', ד"ה ומיהו): ורבינו אלפסי ז"ל לא כתב מכל זה בהלכות כלום. וכן משמע ממה שפסק השו"ע (או"ח שמה"ד) כהרמב"ם, ואף בב"י אין איזכור לדברי הרי"ף.

4. או"ח שמה"ד. ראה הערה קודמת. מקורות - רמב"ם (הל' שבת יד, ו). רא"ש (ס' ט).

5. דמאי שנא מודבק באויר ממונח על גבי עמוד שאין בו ד' על ד'.

6. וכן הא דתנן למטה מ' כזורק בארץ ומוקי לה רבי יוחנן בדבילה שמינה, היינו טעמא נמי דכיון שנדבק בפני הכותל שהוא רוחב ד' על ד' חשוב כמונח עליו. תוספות.

7. תוספות (ז' א', ד"ה וטח). וכתב הרשב"א שכדברי הריב"א כן נראה מדברי רש"י. והקשה ר"י (על ריב"א) דלעיל (דף ד' א') כי פריך אמתניתין דפשט ידו והא בעיא עקירה והנחה מע"ג מקום ארבעה, לוקי מתניתין במחזיק החפץ בענין זה שרואה את פני הקרקע.

8. הרמב"ם (הל' שבת פרק יד) השמיט דין לבינה. ולכאורה הרמב"ם מפרש כריב"א (ודלא כר"ת), וממילא כלול בהלכה יח (ממשנה להלן, ק' א'): "הזורק ארבע אמות ברשות הרבים ונח החפץ בפתל, כגון שזרק חלב או בצק ונדבק בפתל: אם נדבק למעלה מעשרה טפחים - כזורק באויר, שלמעלה מעשרה ברשות הרבים מקום פטור הוא; נדבק למטה מעשרה טפחים - כזורק בארץ, וחייב; זרק למעלה מעשרה ונח בחור כל שהוא - פטור."

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:  
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,  
ויבדלחט"א הרב אשר וייס  
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.  
הארות והערות יתקבלו בברכה.

## הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

דמי, אפילו צואה. ורי"ד פסק שצואה חשיב מקום פטור, כאביי ורביא וחייא בר רב<sup>9</sup>. והשו"ע<sup>10</sup> פסק כהרמב"ם.

### שולחן ערוך

(או"ח, הלכות שבת, סימן שמה)

י. כל דבר שהוא ברשות הרבים אם אינו גבוה (שלשה<sup>14</sup>) טפחים, אפלו הם קוצים או צואה שאין רבים דורסין עליהם, חשובים כקרקע והוי רשות הרבים; ואם הוא גבוה שלשה, ומשלשה עד תשעה ולא תשעה בכלל אם הוא רחב ארבעה על ארבעה, הוי פרמלית; ואם אינו רחב ארבעה על ארבעה, הוי מקום פטור... ומעשרה ולמעלה, אם הוא רחב ארבעה הוי רשות היחיד; ואם לאו, הוי מקום פטור אפלו אם יש בו מקום כדי לחק להשלימו לארבעה.

יד. איזו היא פרמלית, מקום שאין הלוך לרבים כגון ים ובקעה ואצטונית ואצטבא (פרוש אצטונית מקום שלפני החנויות שיושבים שם הסוחרים, ואצטבא הוא מקום שמוניחין עליו פרקמטיא) שלפני העמודים ברשות הרבים, והיא רחבה ארבעה וגבוה משלשה ועד עשרה, וקרן זוית הסמוכה לרשות הרבים (כגון מבואות שיש להן שלש מחצות ואין להם לחי או קורה ברביעית) (טור), ורשות הרבים שהיא מקרה, ותל שיש בו ארבעה על ארבעה ואינו גבוה עשרה, וכן חריץ שהוא ארבעה על ארבעה ואינו עמק עשרה.

### חורי רשות היחיד וחורי רשות הרבים

(ז' ב') אמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף אמר רב: בית שאין תוכו עשרה (טפחים, מהקרקע עד התקרה), וקרויו (תקרתו) משלימו לעשרה - על גגו, מותר לטלטל בכולו (שרשות היחיד הוא). בתוכו, אין מטלטלין בו אלא בד' אמות (שתוך הבית נחשב ככרמלית).

אמר אביי: אם חקק בו (בקרע הבית באמצעיתו) ארבעה על ארבעה, והשלימו לעשרה (את גובה החלל שמעל החקק), מותר לטלטל בכולו.

מאי טעמא? הוי חורי רשות היחיד, וחורי רשות היחיד, כרשות היחיד דמו (והני נמי, כיון דנגד החקק רשות היחיד גמור, אינך הוי פיאות של תשמישי רשות היחיד).

**דאיתמר**, חורי רשות היחיד (שבכתלי רשות היחיד), כרשות היחיד דמו. חורי רשות הרבים (חורים בכתלים שכלפי רשות הרבים, שלמטה מעשרה טפחים) - (1) אביי אמר<sup>12</sup>: כרשות הרבים דמו. (2) רבא אמר: לאו כרשות הרבים דמו (אלא רשות לעצמם. ואם רחבים ד' טפחים על ד' טפחים, כרמלית. ואם לאו, מקום פטור)<sup>13</sup>.

9. ובמקום "רב אשי", גרס "ורב מנשיא אמר אפילו צואה". וכתב: כיון דאביי ורביא וחייא בר רב היו שוים בצואה דלא הויא מקום פטור, אין הלכה כרב מנשיא דהוא יחיד ובטל במיעוטו.

10. או"ח שמה.י. מקורות - רמב"ם (הל' שבת יז,ז). רי"ד (תוספותיו, ז' א', ד"ה ורב מנשיא).

11. בדפו"ר בשו"ע הנוסח: עשרה.

12. דק"ס. ובדפוס וילנא (שלפנינו): אביי אומר. רבא אומר.

13. ופלוגתא דאביי ורבא משלושה ועד עשרה. דאילו בפחות משלושה, הא ודאי כלבוד דמי וכרשות הרבים. ואם גבוהים עשרה, מקום פטור חשיב. וכ"פ הרמב"ם. ריטב"א. ואביי דמשוי ליה כרשות הרבים ואע"ג דהוי למעלה משלושה ואע"ג דהוי מקום מסויים, כעמוד

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:  
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,  
ויבדלחט"א הרב אשר וייס  
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.  
הארות והערות יתקבלו בברכה.

## הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

### שיטות הראשונים

**חורי רשות היחיד המפולשים לרשות הרבים:** דעת תוספות ומאירי, דאפילו כשהחורים מפולשים מרשות היחיד לרשות הרבים, דינם כרשות היחיד<sup>14</sup>. וריטב"א כתב, חורי רה"י, פירוש, שסתומים לחוץ ופתוחים לפנים.<sup>15</sup>

**חורי רשות היחיד שאין בהם רוחב ד' על ד' טפחים:** דעת תוספות דלית חיובא אא"כ היה החור ארבעה על ארבעה טפחים. ודעת הרשב"א והמאירי דבחורי רשות היחיד אין צריך שיהיה רחב ארבעה, ובכל גונא יש להם דין רה"י עצמה<sup>16</sup>.

**חורי רשות היחיד למטה מעשרה טפחים:** דעת תוספות ורבינו ירוחם שחורים המפולשים בין רשות היחיד לרשות הרבים, אם הם למטה מעשרה, נחשבים לחורי רשות הרבים<sup>17</sup>. ודעת הרשב"א דדין חורי רשות היחיד להם. והשו"ע<sup>18</sup> סתם דבריו.

**חורי רשות הרבים:** פסקו רי"ף, רמב"ם, ורא"ש כרבא, דחורי רה"ר אינם כרשות הרבים, אלא הרי הן כפי מידתן. וכן פסקו שו"ע ורמ"א<sup>19</sup>.

**חורי כרמלית:** כתב הרא"ש על פי גמרא בעירובין (פ"א א') דהכי הלכתא דאין חורין לכרמלית<sup>20</sup>. וכן פסק השו"ע<sup>21</sup>.

### שולחן ערוך

(או"ח, הלכות שבת, סימן שמה)

- ד. חורים שבפתי רשות היחיד שכלפי רשות היחיד, הם רשות היחיד.
- הגה: ואם הם כלפי חוץ ואינם עוברים כלפי פנים, נדונים לפי גבהן ורחבן, כמו שיתבאר סי' זה סעיף י"ג (בית יוסף בשם הרשב"א והמגיד).
- יג. חורים שבפתיים כלפי רשות הרבים, אם הם גבוהים למעלה משלשה, אינם כרשות הרבים, אלא נדונים לפי מדותיהם.
- טו. בית שאין תוכו עשרה, וקריו משלימו לעשרה, יש בו ארבעה על ארבעה, תוכו כרמלית ועל גבו רשות היחיד. ואם חוקק בו ארבעה על ארבעה, אפלו באמצע רחוק מן הפתיים, נעשה כרשות היחיד.
- יז. חרי כרמלית אינם ככרמלית, אלא הם נדונים לפי גבהם ורחבם.

גבוה שלושה ורחב ארבעה דמשוינן ליה ככרמלית, חור שאני לפי שבני רשות הרבים מצניעין שם כליהם והוה ליה כותל גבוה תשעה דמשוינן ליה רשות הרבים מפני שרבים מכתפין עליו. רשב"א.

14. הואיל ומכל מקום יש לבני הבית תשמיש בהם, היא העיקר. מאירי.
15. והמשנ"ב (שמה, ד, ס"ק ט) פסק כתוספות. מקורות - תוספות (ז' ב', ד"ה והלכה). מאירי (ד"ה חורי הבית).
16. והביא דבריהם המשנ"ב (שמה, ד, ס"ק ט). מקורות - מאירי (ז' ב', ד"ה חורי הבית). ור' פיסקה הבאה.
17. דחורים שלמטה מעשרה אין בני רה"י משתמשין שם, מפני בני רשות הרבים משתמשין בהן. תוספות.
18. או"ח שמה, ד. וכתב המשנ"ב (ס"ק ז') דמסתימת השו"ע משמע כדעת הרשב"א, ושכן משמע מלשון הרמ"א, עיי"ש. וכתב שדעת הגר"א שהלכה כתוספות. מקורות - תוספות (ז' ב', ד"ה והלכה). רבינו ירוחם (נתיב יב, חלק ד). רשב"א (עבוה"ק גא, הוצ' מוה"ק עמ' ככ).
19. או"ח שמה, יג. מקורות - רמב"ם (הל' שבת יד, ז'). רא"ש (סי' יב).
20. וגם הרב המגיד כתב (הל' שבת יד, ז') דאין חורין לכרמלית, אלא כדין חורי רשות הרבים כלומר שהם נדונים לפי גבהן ורחבן.
21. או"ח שמה, יז. מקורות - רא"ש (עירובין ח, ח).

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:  
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,  
ויבדלחט"א הרב אשר וייס  
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.  
הארות והערות יתקבלו בברכה.

## נתיבי הלכה - הדף היומי

השתלשלות ההלכה מהדף  
עד השולחן ערוך

### הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולמן בן הרב ישראל זצ"ל

#### נעץ קנה ברשות היחיד

(ז' ב') אמר רב חסדא: נעץ קנה (סתמיה אין רחב ד') ברשות היחיד, וזרק (חפץ מרשות הרבים) ונח על גביו, אפילו גבוה (הקנה) מאה אמה חייב, מפני שרשות היחיד עולה עד לרקיע.

(ואמרינן) לימא רב חסדא דאמר כרבי, דתניא: זרק (חפץ ברשות הרבים) ונח על גבי זיז כל שהוא: רבי מחייב. וחכמים פוטרים. אלמא לא בעינן (לדעת רבי) מקום ד' על ד'.

(ח' א') אמר אביי: (זיז) ברשות היחיד דכולי עלמא לא פליגי כדרב חסדא (שחייב אפילו אין בו ארבעה על ארבעה). אלא הכא (מחלוקת רבי ורבנן) באילן העומד ברשות היחיד ונופו (ענפיו) נוטה לרשות הרבים, וזרק (מרשות הרבים) ונח אנופו; דרבי סבר אמרינן שדי נופו בתר עיקרו (ואם גזעו ברשות היחיד, נחשב כרשות היחיד, וחייב). ורבנן סברי לא אמרינן שדי נופו בתר עיקרו (ונופו עומד ברשות הרבים<sup>22</sup>).

#### שיטות הראשונים

**עקירה והנחה על גבי ד' על ד' ברשות היחיד:** כתבו תוספות, שיש בזה מחלוקת הסוגיות, האם גם ברשות היחיד בעינן מקום ד' על ד', או שבריה"א אפילו נעץ קנה ונח על גביו חייב<sup>23</sup>. ובשם רשב"א כתבו תוספות דרב חסדא לא בעי מקום ד' על ד' אפילו ברשות הרבים. ומדברי רש"י וקצת מהגאונים נראה שברשות היחיד אע"ג דבעינן עקירה מע"ג מקום ד', הנחה ע"ג כל שהוא הוי הנחה. וזו דעת הרמב"ן והרשב"א<sup>24</sup>.

**רשות היחיד עולה עד לרקיע:** כתב הרשב"א<sup>25</sup>: רשות היחיד יש לו גובה ואוירו עולה עד לרקיע. ויראה לי שהדין כן בכל מה שנעשה רשות היחיד ואפילו עמוד ברשות הרבים גבוה עשרה ורחב ארבעה ואע"פ שאין לו מחיצות ניכרות למעלה. וראיתי למקצת מגדולי המורים (רב האי גאון) שאמרו שאין אויר אלא לרשות היחיד שיש לו מחיצות, כבית וחצר וכיוצא בהן, ולא יראה לי כן.

**אילן העומד ברשות היחיד ונופו נוטה לרה"ר:** פסק הרמב"ם כרבנן, וכתב, "אילן שְהוּא עוֹמֵד בְּרִשְׁתּוֹת הַיְחִיד וְנוֹפוֹ נוֹטֶה לְרִשְׁתּוֹת הַרְבִּיבִים, וְזָרַק וְנָח עַל נוֹפוֹ - פְּטוּר, שְׁאִין הַנוֹף הוֹלֵךְ אַחַר הָעֵקֶר"<sup>26</sup>.

22. פירוש שני ברש"י. ולפי פירוש ראשון ברש"י (על פי גירסה אחרת, ראה רש"ש), נחלקו רבי וחכמים במקרה שבעיקרו יש ד', אם אמרינן שדי נופו בתר עיקרו, ודרב חסדא דלא כרבי ודלא כרבנן.

23. בסוגיא בדף ד' ב', מבואר דברשות היחיד נמי בעינן מקום ד' על ד'. ואילו רב חסדא, ז' ב', סבירא ליה דרק ברשות הרבים בעינן ד' על ד', אבל ברשות היחיד אפילו נעץ קנה ברשות היחיד וזרק ונח ע"ג, חייב, דלא בעינן ד' על ד'.

24. תוספות (ד' ב', ד"ה באילן). מש"כ בשם רש"י רמב"ן ורשב"א, כ"כ המ"מ (הל' שבת יד, יז). ראה רשב"א בחידושו ד' ב' לקראת סוף העמוד שכתב כן בתירוץ שני). וראה ר"ן (ב' ב' בדפי הרי"ף, ד"ה אמר רב חסדא), שכתב: מהא שמעינן דברשות היחיד לא בעינן (הגהות מא"י: הנחה על) מקום ארבעה. וכן כתב רבינו חננאל ז"ל. וא"ת והא בסוגיין דלעיל (ד' א') פרכינן והא בעינן עקירה והנחה מעל גבי מקום ארבעה, ומוכחא ההיא סוגיא דאפילו ברשות היחיד בעינן הכי! י"ל דכי אמרינן הכא דלא בעינן הנחה על גבי מקום ארבעה, דוקא כגון שנעץ קנה שהוא ברשות היחיד עצמה. אבל באדם שהוא ברשות היחיד שאינו רשות היחיד עצמה, בעינן הנחה על גבי מקום ד'. עכ"ל.

25. עבוה"ק (בית נתיבות, שער ג, סי' א). שיטת "מקצת מגדולי המורים" הובאה במאיירי (שבת ז' ב'), וכתב שרוב המפרשים חולקים על זה.

26. רמב"ם (הל' שבת יד, יז).